

W MALARSKIM KRĘGU
GERHARTA HAUPTMANN

FERDINAND STAEGER

(1880-1967)

Wystawa poświęcona jest mało znanym ilustracjom dzieł śląskiego noblisty. F. Staeger, niemiecki malarz i grafik urodzony na Morawach, studiował w Akademii Sztuk w Pradze, gdzie spędził 12 lat, a później żył i tworzył w Monachium. W 1943 roku w czasie bombardowania miasta stracił wiele swoich prac i zmuszony był przenieść się do swojej letniej pracowni w Penzberg, którą dwa lata później strawił ogień, niszcząc jednocześnie kolejne dzieła. Od 1957 roku mieszkał aż do śmierci w bawarskim Waldkraiburgu. Tworzył prace o tematyce mistycznej i mitycznej, w alegoryczny sposób przedstawiając świat.

„Michal Kramer“
„Michael Kramer“

Die Ausstellung widmet sich wenig bekannten Illustrationen der Werke des schlesischen Nobelpreisträgers. F. Staeger, ein in Mähren geborener deutscher Maler und Grafiker, studierte an der Akademie der Künste in Prag, wo er 12 Jahre verbrachte und dann in München lebte und arbeitete. 1943, während der Bombardierung der Stadt, verlor er viel Arbeit und musste in seine Sommerwerkstatt in Penzberg umziehen, die er zwei Jahre später mit Feuer verbrannt und weitere Arbeiten zerstört hat. Von 1957 bis zu seinem Tod lebte Staeger in Waldkraiburg in Bayern. Er schuf Werke zu mystischen und mythischen Themen und präsentierte die Welt auf allegorische Weise.

Ferdinand Staeger stworzył kilkanaście prac do dzieł Gerharta Hauptmanna. Zilustrował dwie książki dla młodzieży: „Lohengrin” oraz „Persival”, wykonał projekt okładki do „Elgi” i rysunek do dramatu „Ucieczka Gabriela Schillinga”. Największym i najważniejszym dziełem Staegera związanym z twórczością pisarza z Jagniątkowa była wydana

w 1923 roku teka z ilustracjami do dzieł Hauptmanna. Zadanie to zlecił Staegerowi wydawnictwo Wilhelma Seitz z Düsseldorfu. Artysta był tak zachwycony propozycją, że chciał wykonać rysunki do wszystkich dramatów Hauptmanna, ale ostatecznie zdecydowano się na 14. Tecka Staegera ukazała się tylko raz, w nakładzie 200 egzemplarzy. Oprócz ilustracji znajdował się tam portret noblisty oraz przedmowa napisana przez dr Reinholda Conrada Muschlera, pisarza, botanika i filozofa. Pierwszych 25 sztuk portretu wydrukowano na papierze japońskim. Te egzemplarze Hauptmann podpisał.

„Woźnica Henschel”
„Fuhrmann Henschel”

Ferdinand Staeger hat mehrere Werke zu den Werken von Gerhart Hauptmann geschaffen. Er illustrierte zwei Jugendbücher: „Lohengrin” und „Persival”; entwarf er eine Titelseite für „Elga” und eine Zeichnung für das Drama „Gabriel Schillings Flucht”. Staegers größtes und wichtigstes Werk dem Schriftsteller von Agnetendorf gewidmet war eine Mappe mit Illustrationen zu Hauptmanns 1923 veröffentlichten Werken. Diese Aufgabe wurde Staeger vom Verlag Wilhelm Seitz, Düsseldorf, übertragen. Der Künstler war von dem Vorschlag so begeistert, dass er Zeichnungen für alle Dramen Hauptmanns anfertigen wollte, aber schließlich erschien die 14 Radierungen: Staegers Mappe wurde mit einer Auflage von 200 Exemplaren nur einmal veröffentlicht. Neben den Illustrationen gab es ein Porträt des Nobelpreisträgers und ein Vorwort von Dr. Reinhold Conrad Muschler, einem Schriftsteller, Botaniker und Philosophen. Die ersten 25 Porträts wurden auf Japanpapier gedruckt. Diese Kopien wurden von Hauptmann unterschrieben.

Pozostałe egzemplarze wydano na papierze czerpanym. Staeger zilustrował następujące dzieła Hauptmanna: „Samotni”, „Tkacze”, „Futro bobrowe”, „Wniebowzięcie Hanusi”, „Florian Geyer”, „Dzwon zatopiony”, „Woźnica Henschel”, „Michał Kramer”, „Biedny Henryk”, „Róża Bernd”, „Elga”, „A Pipa tańczył”, „Kaiser Karls Geisel”, „Szczyry”. Dr Muschler we wstępie docenił sztukę, zdolności artystyczne i realizm w pracach Staegera. Zwrócił uwagę na spójność świata stworzonego w dramatach Hauptmanna z przedstawieniem go w grafikach. Muschler podkreślił, że tecka poświęcona Hauptmannowi to najlepsze dzieło Staegera. Tecka oznaczona nr 166/200, którą udało się pozyskać do zbiorów Muzeum Miejskiego „Domu Gerharta Hauptmanna”, jest nie lada atrakcją. Kompletny zestaw ilustracji do dzieł noblisty stał się cennym eksponatem naszej kolekcji, dlatego zachęcamy do obejrzenia wystawy.

„A Pipa tańczył”
„Und Pippa tanzt”

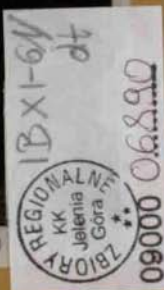
Die restlichen Exemplare wurden auf Büttenpapier ausgegeben. Staeger illustrierte folgende Werke von Hauptmann: „Einsame Menschen”, „Die Weber”, „Biberpelz”, „Hanneles Himmelfahrt”, „Florian Geyer”, „Die versunkene Glocke”, „Fuhrmann Henschel”, „Michael Kramer”, „Der arme Heinrich”, „Rose Bernd”, „Elga”, „Und Pipa tanzt!”, „Kaiser Karls Geisel”, „Die Ratten”. In seiner Einführung würdigte Dr. Muschler die Kunstfertigkeit, das künstlerische Können und den Realismus in Staegers Werken. Er wies auf die Kohärenz der in Hauptmanns Dramen geschaffenen Welt mit der grafischen Darstellung der Welt hin. Muschler betonte, dass die Hauptmann-Mappe das beste Werk Staegers sei. Eine echte Attraktion ist die Mappe Nr. 166/200, das für die Sammlung des Städtischen Museums Gerhart-Hauptmann-Haus in Jelenia Góra erfolgreich erworben wurde. Ein kompletter Satz von Illustrationen zu den Werken des Nobelpreisträgers ist zu einer wertvollen Ausstellung unserer Sammlung geworden, deshalb laden wir Sie ein, die Ausstellung zu besuchen.

ZBIÓRKA PUBLICZNA
NR 2019/153/KS

Komitet społeczny do spraw zbiórki publicznej przy Muzeum Miejskim „Dom Gerharta Hauptmanna” w Jeleniej Górze organizuje zbiórkę środków na powiększenie zbiorów muzealnych oraz ratowanie parku przy muzeum. Z pozyskanych środków udało się do tej pory zakupić medal Margarety Hauptmann wykonany przez Cirilla dell'Antonio, 6 grafik Ferdinanda Staegera oraz unikatową, kompletną tekę Staegera z ilustracjami do dzieł G. Hauptmanna. Zachęcamy do finansowego wsparcia zbiórki i pomocy w zakupie kolejnych eksponatów do muzeum. Skarbona znajduje się w Hali Rajskiej.

Portret G. Hauptmanna
Bildnis G. Hauptmann

ÖFFENTLICHE SAMMLUNG
NR. 2019/153/X

Das Komitee für öffentliche Sammlung im Städtischen Museum Gerhart-Hauptmann-Haus in Jelenia Góra organisiert die Geldeinzug zur Erweiterung der Museumssammlungen und zur Rettung des Parks. Aus den bisherigen Mitteln wurden die Margarete Hauptmann Medaille von Cirillo dell'Antonio aus der Holzschittschule Bad Warmbrunn, sechs Grafiken von Ferdinand Staeger bisherigen und eine einzigartige, vollständige Mappe von Staeger mit Illustrationen zu den Werken von Hauptmann erworben. Wir empfehlen Ihnen, die Sammlung finanziell zu unterstützen und beim Kauf weiterer Exponate für das Museum zu helfen. Die Sparbüchse befindet sich in der Paradieshalle.

Muzeum Miejskie

DOFINANSOWANE PRZEZ
MIASTO JELENIA GÓRA

